

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

7 §: Laissa tulisi säilyttää mahdollisuus ratkaista asiat eri aikaan (muustakin syystä kuin viivytyksen takia), esim. isot hankkeet voivat olla sellaisia, että toimijan kannalta eri luvat ovat perusteltuja. Laissa ei tulisi etukäteen rajata erillisten lupien mahdollisuutta pois.

8 §: Työjärjestykset määrittävät suurelta osin viraston toiminnan, mm. alueellisen organisoitumisen. Lain antamat puitteet ovat tältä osin väljät, joten viraston toimintaa on pelkästään lain perusteella vaikeaa arvioida. Ympäristötehtävät ovat sellaisia, että niihin useimmiten liittyy paikallisten olosuhteiden tuntemusta. Ainakin ympäristötehtävien osalta alueellinen ulottuvuus tulisi tuoda ilmi jo laissa. Esim. lain valvonnan tulee olla alueellisissa pienemmissä yksiköissä.

Luonnonsuojelutehtävissä vaaditaan jatkuvaa yhteydenpitoa Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten välillä, sillä merkittävä osa luonnonsuojelutehtävistä on jatkossa elinvoimakeskuksissa. Lupa- ja valvontaviraston organisoituminen tulisi tapahtua (jollain tasolla) elinvoimakeskusten aluejaon pohjalta virastojen välisen yhteydenpidon sujuvoittamiseksi

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin. Kommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Elinvoimakeskukseen sijoitettu alueidenkäytön edistämisen tehtävän konkreettinen sisältö jää melkoisen jäsentymättömäksi suhteessa lupa- ja valvontaviraston ohjaus-/valvontatehtävään. Tällä hetkellä valvonta- ja edistämistehtäviä hoidetaan samoilla resursseilla ELY-keskuksissa. Edistäminen ei käytännössä ole erotettavissa valvonnasta, edistämistehtävän merkeissä erilaiset hankkeet pyritään ohjaamaan kestäväälle ja mahdollisimman sujuvalle käsittelypolulle ja valvonnan kannalta tavoite on sama. Tehtävien jakaminen kahteen eri virastoon tuo todennäköisesti lisää hallinnollista kitkaa ja kustannuksia. Tarvittaessa elinvoimakeskus saa käyttöönsä alueidenkäytön osaamisen lupa- ja valvontavirastosta. On huomioitava myös asiakasnäkökulma, kunnalle kaavanlaatijana on selkeämpää asioida yhden viranomaisen kanssa. Etelä-Savon ELY-keskus pitäisi tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi ja asiantuntemuksen pysyvyyden varmistamiseksi parempana ratkaisuna alueidenkäytön kaikkien tehtävien keskittämistä lupa- ja valvontavirastoon.

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykälästä

Keskitettyjen tehtävien kokonaisuus on erittäin vaikeaselkoinen, takana on monivaiheinen, kulloisiinkin resursseihin ja tarpeisiin perustuva historia. Tässä vaiheessa olisi voinut selkeyttää rakennetta. Keskittämällä saadaan tehokkuusetuja, mutta monessa tehtävässä tarvitaan kuitenkin paikallistuntemusta, joka linkittyy elinvoimakeskuksen muihin tehtäviin. Siksi kaikissa elinvoimakeskuksissa tulee olla riittävä osaaminen ja resurssi myös muualle keskitetyissä tehtävissä. Joidenkin keskittämisten osalta voi kysyä, ovatko ne tarpeellisia, kun monet elinvoimakeskusten alueet ovat ELY-keskusten alueita suurempia.

Ilmastotyö toteutuu ja etenee parhaiten osana alueiden kehittämistehtäviä. Työn kannalta on olennaisen tärkeää, että alueilla säilyvät nykyisen mallin mukaiset omat henkilöresurssit. Näin voidaan rakentaa toimivia yhteistyöverkostoja. Rahoituspuolelta tulee elinvoimakeskuksille turvata kaikki mahdollisuudet edistää ilmastotoimia oman alueensa lähtökohdista. Ilmastotyö on luonteeltaan poikkihallinnollista ja monitieteistä, tehtävässä paikallisuus ja alueellisuus korotuvat ja se eroaa hallinnolle tyypillisistä rajatummin määritellyistä, perinteisistä keskitetyistä tehtävistä. EVK:n ilmastokeskittämisen (YM) osalta toivotaan, että nykyinen monipaikkainen, toimivaksi todettu toimintatapa voisi jatkua. Tämän turvaamiseksi ilmastokysymysten osalta on tarpeen tehdä vahvaa yhteistyötä EVK:n ja LVV:n välillä. Ilmastoosioiden liittyvien asiantuntijatehtävien sijoittumista molempiin organisaatioihin on hyvä asia tilanteessa, jossa ilmastoosioiden painoarvo on kasvaa yhteiskunnan kaikilla sektoreilla ja sidosryhmytyössä.

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen on esitetty tuottavan hallintopalvelut elinvoimakeskuksille niin kuin nykyisille ELY-keskuksille ja hallintojohtajat olisivat KEHA-keskuksen palveluksessa. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että ELY-keskuksiin on jäänyt paljon hallinnollisia tehtäviä. Siksi uudistuksessa on turvattava riittävät voimavarat myös elinvoimakeskuksille, jotta hallinnolliset tehtävät eivät kuormita varsinaista substanssitehtävää hoitavia yksiköitä. Jokaisella elinvoimakeskuksella tulisi olla kokopäiväinen hallintojohtaja varsinkin kuin niiden lukumäärä on pienempi nykyisiin ELY-keskuksiin verrattuna.

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

Vieraslajilaki: Hallituksen esityksessä vieraslajilain mukaiset tehtävät siirtyvät Lupa- ja valvontavirastolle. Vieraslajitehtävissä tarvitaan kuitenkin paljon yhteistyötä mm. liikenne- ja maaseutupuolen kanssa, joten yhteistyön kannalta vieraslajitehtävien luontainen paikka olisi elinvoimakeskus. Lisäksi vieraslajiasiat ovat suurelta osin edistämistehtäviä, mm. neuvontaa ja tiedotusta. Tehtävien sijoittumista tulisi vielä harkita uudelleen.

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

Vesiliikennelaki: Vesiliikennelain ja maastoliikennelain mukaiset tehtävät tulisi olla samalla viranomaisella. Nyt vesiliikennelain tehtävät ovat menossa elinvoimakeskukseen ja maastoliikennelain tehtävät Lupa- ja valvontavirastoon. Käytännössä ELY-keskuksissa sama henkilö on käsitellyt kummankin lain mukaisia asioita, joten tehtävien hajauttaminen eri viranomaisille ei ole perusteltua.

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

LUONNONSUOJELULAKI:

Yleistä:

ELY-keskusten luonnonsuojelutehtävien jakaminen Lupa- ja valvontavirastoon ja elinvoimakeskuksiin heikentää hallinnon tuottavuutta, hajauttaa henkilöstöresursseja ja osaamista, sekä rikkoo olemassa olevia yhtenäisiä prosesseja. Lainsäädännön toimivuutta ei tässä vaiheessa pysty arvioimaan, koska Lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten henkilöstöresurssit, organisoituminen ja rahoitus eivät ole tiedossa. Etelä-Savon ELY-keskus pitää selvänä, että merkittävän osan ELY-keskusten nykyisistä vakituisista työntekijöistä täytyy siirtyä elinvoimakeskuksiin, jotta elinvoimakeskukset selviävät lakisääteisistä tehtävistä.

Etelä-Savon ELY-keskus kantaa myös huolta työntekijöiden osaamisesta uudistuksen jälkeen. Isoissa organisaatioissa on vaarana tehtävänkuvien kapeus ja sitä kautta osaamisen rapautuminen. Tämä koskee ennen kaikkea Lupa- ja valvontavirastoa. Lupa- ja valvontavirastossa tulee huolehtia, että virkamiehillä säilyy myös käytännön osaaminen luonnonsuojelutehtäviin. Tätä on mahdollista edistää myös luonnonsuojelulain kirjausten kautta.

Etelä-Savon ELY-keskus muistuttaa, että luonnonsuojelun tehtäväkenttään kohdistuu lähivuosina entistä suurempia odotuksia mm. EU:n ennallistamisasetuksen velvoitteiden seurauksena.

Luonnonsuojelun toteutustehtävät:

Lakiluonnoksessa luonnonsuojelualueiden perustamistehtäviä on sekä Lupa- ja valvontavirastolla että elinvoimakeskuksilla. Monelta osin tehtävät ovat päällekkäisiä; esim. Metso-ohjelman keinoilla on suojeltu uhanalaisten metsälajien esiintymiä, ja kaavan suojeluvarausten toteuttaminen on jatkossa sekä Lupa- ja valvontaviraston sekä elinvoimakeskusten tehtävänä. Luonnonsuojelun toteutukseen liittyy myös erityiskysymyksiä, kuten ympäristöministeriön hallinnassa olevien kiinteistöjen tai vaihtomaiden hallinnointi, sekä metsänkäyttöilmoitusten käsittely siltä osin, kun käyttöilmoitukset kohdistuvat muille kuin lakisääteisesti suojeltaville kohteille (kuten soidensuojelun täydennyskohteet). Metsälain perusteella Metsäkeskus toimittaa metsänkäyttöilmoitukset vain Lupa- ja valvontavirastolle. Virastojen välinen työnjako vaatii vähintäänkin selkeyttämistä.

Tehtävien jako aiheuttaa turhaa päällekkäistä työtä, ja virastojen välisen yhteydenpidon tulee olla jatkuvaa. Resurssien tehokkaan ja sujuvan käytön näkökulmasta tehtäväjako ei ole toimiva. Lisäksi on huomioitava, että Lupa- ja valvontavirasto on lupien ja valvonnan osalta toimivaltainen viranomaisena myös elinvoimakeskusten tekemien päätösten osalta, mikä usein vaatii alueen tuntemusta. Valmistelussa tulisi vielä harkita luonnonsuojelun toteutuksen tehtävien kokonaisuutta. Kaikille virastoille on huolehdittava riittävän suuret voimavarat luonnon monimuotoisuudesta huolehtimiseen.

Natura 2000 -verkosto:

Natura 2000 -verkostosta vastaava viranomaisena tulee pääosin olemaan Lupa- ja valvontavirasto. Etelä-Savon ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että Lupa- ja valvontaviraston tosiasialliset mahdollisuudet toteuttaa lakisääteistä velvollisuutta toteuttaa Natura 2000 -verkoston vaatimia toimenpiteitä (41 §) ovat rajalliset, koska esim. luonnonsuojelualueiden ja lajiesiintymien hoito on tiukasti linjattu vain elinvoimakeskusten tehtäväksi. Myös Lupa- ja valvontavirastolla tulee säilyttää mahdollisuus toteuttaa Natura 2000 -alueiden suojeluperusteiden vaatimia ennallistamis- ja hoitotoimia.

Laji- ja luontotyyppisuoja:

Luonnonsuojelulain suojeltujen luontotyyppien sekä erityisesti suojeltavien ja tiukasti suojeltavien lajien osalta Lupa- ja valvontavirasto vastaa mm. rajauspäätöksistä sekä poikkeusluvista, ja kaikki luontotyyppien ja lajien hoito on elinvoimakeskuksen tehtävää. Laji- ja luontotyyppien suojeleminen on nähtävänä samana prosessina, johon kuuluu rajauspäätöksen lisäksi myös esiintymien turvaaminen hoitotoimilla. Käytännössä hoitoa vaativilla kohteilla hoitotoimet tulee olla selvillä jo ennen rajauspäätöksen tekemistä. Lupa- ja valvontavirastolla tulee säilyttää mahdollisuus vähintään rajauspäätöksikohteiden ja tiukasti suojeltujen eläinlajien esiintymäkohteiden hoitoon; tämä on perusteltua mm. alueiden tuntemuksen ja henkilöresurssien tehokkaan käytön kannalta. Samalla vältettäisiin viranomaisten väliset tarpeettomat lausunnot, joita on nyt kirjattu lakiluonnokseen.

Pykäläkohtaisia huomioita:

18 § Luonnonsuojelun seuranta

Lakiluonnoksessa luonnonsuojelualueiden seuranta on tulossa vain Lupa- ja valvontaviraston tehtäväksi. Tämä ei vaikuta loogiselta, koska elinvoimakeskukset vastaavat osaltaan luonnonsuojelualueiden hoidosta sekä uusien alueiden perustamisesta. Esim. ennallistamis- ja luonnonhoitotoimien seuranta luonnonsuojelualueilla tulee olla sillä organisaatiolla, joka toimenpiteet on toteuttanut. Luonnonsuojelualueiden seuranta tulee kirjata sekä Lupa- ja valvontaviraston että elinvoimakeskusten tehtäväksi.

53 § Yksityisen suojelualueen rauhoitusmääräykset ja 57 § Luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueiden hoitosuunnittelu ja hoitotoimien toteuttaminen tulee jatkossakin olla myös Lupa- ja valvontavirastolle mahdollista, esim. Natura 2000 -alueiden suojelevarvojen turvaamiseksi.

92 § Maisemanhoitoalueen perustaminen

Maisemanhoitoalueen perustaminen sekä hoito tulee säilyä samalla viranomaisella jo sen takia, että prosessiin sisältyy runsaasti mm. osallistamista ja alueen hoidon suunnittelu kuuluu keskeisenä osana alueen perustamiseen. Etelä-Savon ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maisema-alueiden kokonaisuus sopisi elinvoimakeskuksen tehtäväksi.

122 § Valvonnan järjestäminen ja 129 § toiminta rikosasioissa

Koska elinvoimakeskuksille on lakiin tulossa runsaasti erilaisia tehtäviä ja elinvoimakeskusten työntekijät liikkuvat paljon mm. luonnonsuojelualueilla, tulee luonnonsuojelulain mukaista valvontavastuu sisällyttää myös elinvoimakeskusten tehtäviin. Myös 129 §:n ilmoitusvelvollisuus on syytä olla Lupa ja valvontaviraston lisäksi elinvoimakeskuksilla.

MAASTOLIIKENNELAKI:

Maastoliikennelain ja vesiliikennelain mukaiset tehtävät tulisi olla samalla viranomaisella. Nyt vesiliikennelain tehtävät ovat menossa elinvoimakeskukseen ja maastoliikennelain tehtävät Lupa- ja valvontavirastoon. Käytännössä ELY-keskuksissa sama henkilö on käsitellyt kummankin lain mukaisia tehtäviä, joten tehtävien hajauttaminen eri viranomaisille ei ole perusteltua.

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi voisi mahdollistaa monialaisen, poikkihallinnollisen, alueilla aidosti läsnä olevan ja riittävän toimivaltaisen aluehallinnon. Lisäksi uudistus yhdessä ympäristöllisiä lupamenettelyjä koskevan sääntelyn uudistamisen kanssa voisi edistää lupamenettelyjen sujuvoittamista. Jotta aluehallintouudistukselle asetetut tavoitteet ja toteutuisivat, edellyttäisi se luonnokseen joitakin muutoksia.

Lupa- ja valvontavirastosta annettavan lain 3 §:ssä säädettäisiin varautumisen alueellisen yhteistyön järjestämisestä varautumisen yhteistyöalueilla. Aluehallintouudistuksen aikataulu huomioiden tämä on perusteltua, mutta alueellisen varautumisen toteutusmallin muutostarpeet on otettava valmisteluun viivytyksettä, koska ehdotettu malli ei vastaa alueen toimijoiden tarpeisiin.

Elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettavan lain 3 §:n 1 momentissa säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella muun ohella Elinvoimakeskusten päätoimipaikoista ja toimipaikoista. Elinvoimakeskusten toimipaikoista säätäminen on välttämätöntä. Sen sijaan elinvoimakeskusten päätoimipaikoista ei tule säätää. Päätoimipaikoista säätämättä jättäminen osoittaisi modernia sekä nykyistäkin tilannetta vastaavaa ajattelua ja toimintatapaa monipaikkaisessa työn tekemisessä. Jättämällä päätoimipaikoista säätämättä ei keskitettäisi johtoa, esihenkilöitä, esikuntatehtäviä eikä pidemmän päälle muutakaan asiantuntemusta muutamaankasvukeskukseen. Sen sijaan tulisi säätää, että elinvoimakeskuksilla on toimipaikat jokaisessa maakunnassa. Pelkkä toimipaikkastatus osoittaisi maakuntien tasapuolisempaa asemaa aluehallinnossa. Vastaavasti myös Lupa- ja valvontavirastolla tulisi olla asetuksella säädetyt toimipaikat kaikissa maakunnissa, kuten elinvoimakeskuksillakin. Tämä on välttämätöntä virastojen sujuvan yhteistyön, alueiden erityispiirteiden tuntemisen ja aidon läsnäolon varmistamiseksi.

Elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettavan lain 8 §:n 2 momentissa tulisi säätää, että yhteensovittamisryhmässä on edustettuna myös elinvoimakeskukset. Tämä on välttämätöntä, jotta yhteistoimintaryhmä voi tehdä päätöksiä mahdollisimman hyvän tilannekuvan pohjalta.

Elinvoimakeskuksista sekä hallinto- ja kehittämiskeskuksesta annettavan lain 16 §:n 2 momentin perusteluihin tulisi lisätä, että kehittämis- ja hallintokeskuksen johtoryhmän kokoonpanoon kuuluu

elinvoimakeskuksen nimeämä edustaja. Elinvoimakeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen toimintaprosessit ovat monilta osin yhteisiä ja elinvoimakeskusten asiakkaisiin vaikuttavia, joten elinvoimakeskusten edustajan on oltava tiiviisti mukana laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita käsiteltäessä.

Elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettavan valtioneuvoston asetuksen 3 - 13 §:ssä säädettävät lukuisat tehtävien keskittämiset aiheuttavat sen, että elinvoimakeskuksista ei muodostuisi hallitusohjelman tavoittelemia vahvoja elinvoimakeskuksia. Aluehallinnon rakenteesta ja palveluista asiakkaille, yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille muodostuu vaikeasti hahmotettava. Lisäksi monimutkainen rakenne vaikeuttaa elinvoimakeskusten vaikuttavaa johtamista. Tämän vuoksi nyt ehdotettuja uusia keskitettyjä tehtäviä ei tulisi asettaa.

Kehittämis- ja hallintokeskuksen toimipaikaksi on esitetty edelleenkin Mikkeliä, joka on peruteltua valtion toimintojen alueellistamisen näkökulmasta.

Mutanen Jari
Etelä-Savon ELY

Luukkonen Tuula
Etelä-Savon ELY